

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

KLINICKÁ FARMÁCIA

1. Charakteristika špecializačného odboru

Klinická farmácia je interdisciplinárny špecializačný odbor lekárenstva, ktorého úlohou je prispievať k optimalizácii bezpečnej, účinnej a racionálnej farmakoterapie.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 2 roky.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

- a) odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní farmaceut¹⁾ a
- b) odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore lekárenstvo.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

Teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni v trvaní najmenej 2 týždne.

1. právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie lekárenskej a zdravotnej starostlivosti, požiadavky na skúšanie liekov, požiadavky na uvádzanie liekov na trh (registrácia liekov), požiadavky na zabezpečovanie a kontrolu kvality, účinnosti a bezpečnosti liekov,
2. základné laboratórne vyšetrenia, terapeutická ekvivalencia, farmakometria, farmakogenetika a farmakogenomika, výživa pacienta, zhromažďovanie, vyhodnocovanie a podávanie odborných informácií o liekoch a farmakoterapeutických postupoch,
3. hodnotenie farmakoterapie: klinický vývoj liekov, klinické štúdie, bezpečnosť liekov (nežiaduce účinky liekov, farmakovigilancia), bezpečnosť farmakoterapie (medikačné chyby, ich analýza, prevencia, manažment, liekový plán, rekonzilácia liekov, lieková analýza a liekový manažment), farmakoepidemiológia, medicína založená na dôkazoch, hodnotenie účinnosti farmakoterapie, farmakoekonomika),
4. klinické skúšanie liekov v zariadeniach ústavnej starostlivosti (legislatíva upravujúca klinické skúšanie, správnu klinickú prax, etické komisie, metodológia jednotlivých fáz klinického skúšania, monitorovanie a audit

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, systave špecializačných odborov a systave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

- klinických skúšaní, princípy uchovávaní, prípravy a dispenzácie vzoriek pre klinické skúšanie liekov, vedenie dokumentácie klinického skúšania),
5. individualizácia a optimalizácia farmakoterapie: individualizácia dávkovania liečiv, individualizácia dávkovania liečiv na základe terapeutického monitorovania hladín liečiv, farmakogenetiky a farmakogenomiky, interakcie liekov, enterálna a parenterálna výživa, antiinfekčná terapia, onkologická farmácia, psychiatrická farmácia, farmakoterapia pri orgánových ochoreniach – pečeň, obličky, srdcová nedostatočnosť, hypertenzia, ochorenia gastrointestinálneho traktu), farmakoterapia u špecifických skupín pacientov (tehotenstvo a dojčenie, pediatriká farmácia, geriatrická farmácia, paliatívna farmácia, predoperačný manažment farmakoterapie, špecifiká farmakoterapie pacientov s HIV, biologická liečba, vakcinácia),
 6. farmakoterapia vybraných ochorení, farmakoterapia a komplexná starostlivosť o vybrané skupiny pacientov, sledovanie a vyhodnocovanie nežiaducich účinkov liekov, interakcií liekov, toxikológia liečiv, symptomatológia intoxikácií, liečba intoxikácií, informácie v toxikológií, farmakokinetická analýza, vrátane bioanalytických metód používaných pri monitorovaní hladín liečiv v organizme, farmakoepidemiologické prístupy v hodnotení liekov a ich využívanie, farmakoekonomické štúdie, sledovanie výsledkov liečby, sledovanie terapeutической hodnoty liekov, edukácia pacientov pri špecifickej farmakoterapii s pridaným rizikom (napr. antikoagulanciá, antiastmatiká, antidiabetiká),
 7. nové technológie, počítačové programy využívané vo farmakokinetike, hodnotení interakcií liekov, farmakogenetickej problematike, pri úprave dávkových režimov, depreskripcii liekov.

A.1 Špecifické témy

1. identifikácia násilia páchaného na dieťaťati vo všetkých jeho formách, vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. identifikácia násilia páchaného na ženách a mužoch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
3. identifikácia násilia páchaného na senioroch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.2 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.2 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet
poskytovanie odborných informácií pacientom, lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom a poskytovanie konzultácií lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom o liekoch, vrátane rizík liekov a ich interakcií za účelom zabezpečenia bezpečnej, účinnej a racionálnej farmakoterapie, riešenie liekových problémov pacienta	50
hlásenie nežiaducich účinkov liekov, predchádzanie nežiaducim účinkom liekov, manažment nežiaducich účinkov liekov	10
stanovovanie hladín liečiv v organizme, výber vhodných bioanalytických metód, interpretácia výsledkov	15
účasť na klinickom skúšaní produktov a liekov a vedenie dokumentácie klinického skúšania liekov	5
sledovanie a vyhodnocovanie spotreby a/alebo potreby liekov	3
vykonanie farmakoekonomických alebo farmakoepidemiologických analýz	2
komplexné vyhodnotenie medikácie pacienta pri prijíme do zdravotníckeho zariadenia a určenie miery rizika pacienta vo vzťahu k prítomným alebo potenciálnym liekovým problémom, vypracovanie návrhu plánu zmeny medikácie vo vzťahu k aktuálnym alebo potenciálnym liekovým problémom pacienta súvisiacich s užívaním alebo podávaním liekov, overenie účinnosti stanoveného plánu racionalizácie farmakoterapie pacienta	25

B. 2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
vlastné pracovisko účastníka vzdelávania, ktorým je zariadenie lekárenskej starostlivosti (napr. verejná alebo nemocničná lekáreň) alebo samostatné pracovisko klinického farmaceuta v rámci zdravotníckeho zariadenia ústavnej alebo ambulantnej zdravotnej starostlivosti alebo ústavné alebo ambulantné zariadenie zdravotnej starostlivosti (napr. oddelenie klinickej farmakológie, internistické oddelenia, jednotky intenzívnej starostlivosti, chirurgické oddelenia, onkologické oddelenie, psychiatrické oddelenie, transplantáčne centrum, dialyzačné stredisko, toxikologické centrum, zariadenie pre geriatrických pacientov, ambulancia klinickej farmakológie, ambulancia vnútorného lekárstva), z toho:	23 mesiacov a 2 týždne, z toho:
<ul style="list-style-type: none">výučbové pracoviská vzdelávacej ustanovizneabsolvovanie kurzu neodkladná podpora životných funkcií	najmenej 2 týždne najmenej 8 hodín

C. Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. samostatne vykonávať povolanie v odbore klinická farmácia, v zariadení lekárenskej starostlivosti (verejná alebo nemocničná lekáreň, vrátane vedenia oddelenia klinickej farmácie nemocničnej lekárne), na samostatnom pracovisku klinického farmaceuta v rámci zdravotníckeho zariadenia ústavnej alebo ambulantnej zdravotnej starostlivosti alebo v rámci iných pracovísk ústavného alebo ambulantného zariadenie zdravotnej starostlivosti,
2. používať informačné systémy o liekoch,
3. poskytovať odborné informácie pacientom vrátane jeho edukácie, lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom a poskytovať konzultácie lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom o liekoch, vrátane rizík liekov a ich interakcií za účelom zabezpečenia bezpečnej, účinnej a racionálnej farmakoterapie,
4. poskytovať klinicky orientovanú starostlivosť na úrovni zodpovedajúcej potrebám pacienta a zdravotníckeho zariadenia v priamej spolupráci s ďalšími odborníkmi multidisciplinárneho tímu,
5. spolupracovať na základe systematického a konziliárneho hodnotenia medikácie na optimalizácii farmakoterapeutických režimov a postupov s cieľom dosiahnuť maximálny terapeutický účinok medikácie a minimalizáciu rizík spojených s užívaným a/alebo podávaním liečiv, na zabezpečení nákladovej efektivity liečby, a to na úrovni individuálnej a aj na úrovni poskytovateľa zdravotnej starostlivosti,
6. vypracovávať a viesť odbornú dokumentáciu,
7. vykonávať vzdelávacie, vývojové, výskumné a revízne činnosti.